

ขั้นตอนการศึกษาเอกสารประกอบการเรียน

เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง การปลูกผักสวนครัวในวัสดุเหลือใช้
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี(งานเกษตร) ชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5 เล่มที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับสระแหน เล่มนี้มุ่งเน้นให้
นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าและลงมือปฏิบัติจริง สามารถส่งเสริมปลูกฝังนิสัย
รักการทำงาน โดยสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวัน แต่ละ
กิจกรรมประกอบด้วย การให้ความรู้โดยการใ้ใบความรู้ให้นักเรียนได้ศึกษา
และให้ทำใบงาน เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะและความคิดสร้างสรรค์ มี
ความกระตือรือร้นในการทำงาน ครูผู้สอนควรศึกษารายละเอียดกิจกรรม
ปฏิบัติ ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

- 1 • อ่านคำชี้แจงในการใช้
- 2 • ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
- 3 • ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้
- 4 • ให้นักเรียนทำใบงาน
- 5 • ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

คำแนะนำการใช้เอกสารประกอบการเรียน สำหรับครู

เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง การปลูกสาระแหน่ในวัสดุเหลือใช้นี้
เพื่อให้เกิดประโยชน์สำหรับนักเรียนมากยิ่งขึ้นนั้น ครูควรทำความเข้าใจและ
ปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้

1. ทำความเข้าใจ ศึกษาเอกสารประกอบการเรียนนี้ให้เข้าใจตลอดทั้งเล่ม
2. เตรียมเอกสารประกอบการเรียนให้พร้อมและครบตามจำนวนนักเรียน
3. เตรียมชุดเฉลยให้พร้อม
4. ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารประกอบการเรียน ใบความรู้
ใบงานชุดใดไม่ชัดเจนให้จัดชุดใหม่ที่ชัดเจนให้นักเรียนทันที
5. เตรียมสื่อ อุปกรณ์ หนังสือ แหล่งสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต เพื่อเป็น
แหล่งข้อมูลให้นักเรียนได้ศึกษาเพิ่มเติม
6. ครูควรพิจารณาให้นักเรียนทำกิจกรรมและปฏิบัติตามขั้นตอน
7. ประเมินผลงาน
8. ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำแนะนำการใช้เอกสารประกอบการเรียน สำหรับนักเรียน

เพื่อประโยชน์ในการเรียน นักเรียนควรปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้

1. ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้อย่างละเอียด
2. ให้นักเรียนอ่านคำชี้แจงทุกใบงานให้เข้าใจก่อนลงมือทำ
3. ให้นักเรียนทำใบงานด้วยความตั้งใจ เอาใจใส่ มีความรับผิดชอบทุกครั้ง

มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้

มาตรฐาน ง 1.1 เข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะการแสวงหาความรู้ มีคุณธรรม และลักษณะนิสัยในการทำงาน มีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากรแล สิ่งแวดล้อมเพื่อกำรดำรงชีวิตและครอบครัว

ตัวชี้วัด

ง 1.1 ป.5/1 อธิบายเหตุผลการทำงานแต่ละขั้นตอนถูกต้องตามกระบวนการทำงาน

ง 1.1 ป.5/2 ใช้ทักษะการจัดการในการทำงานอย่างเป็นระบบ ประณีต และมีความคิดสร้างสรรค์

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถบอกประวัติและความเป็นมาของชื่อของสระแห่นได้ (K)
2. นักเรียนสามารถบอกรายละเอียดทางพฤกษศาสตร์ของสระแห่นได้ (K)
3. นักเรียนสามารถบอกลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของสระแห่นได้ (K)
4. นักเรียนมีทักษะกระบวนการทำงาน การจัดการและการทำงาน

เป็นกลุ่ม (P)

5. นักเรียนมีความสนใจใฝ่เรียนรู้ (A)
6. นักเรียนมีความมุ่งมั่นอดทน (A)

สาระสำคัญ สาระการเรียนรู้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

สาระสำคัญ

สาระเหนเป็นพืชสมุนไพรที่นายสระเหน ชาวอิตาเลียน เป็นผู้นำเข้าไปประเทศไทยในช่วงรัชสมัยรัชกาลที่ 3 สาระเหนมีชื่อเรียกที่แตกต่างกันไปตามแต่ละภาคของประเทศไทย สาระเหนมีลักษณะทางพฤกษศาสตร์ คือมีรากเป็นระบบรากฝอย ลำต้นมีสีแดงอมม่วง ใบมีสีเขียว รูปทรงรี ผิวใบขนหยาบใบหยักเป็นฟันเลื่อยตลอดใบ ดอกเป็นสีขาวอมม่วง ในประเทศไทย สาระเหนมักจะไม้ออกดอกเพราะได้รับแสงไม่เพียงพอ ผลมีสีดำนขนาดเล็ก เป็นรูปกระสวย ส่วนใหญ่สาระเหนมักจะไม้อติดผลเพราะมีดอกที่เป็นหมัน

สาระการเรียนรู้

สาระที่ 1 การดำรงชีวิตและครอบครัว

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการคิด

แบบทดสอบก่อนเรียน

เล่มที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับสะระแหน่

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้มี 10 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน คะแนนเต็ม 10 คะแนน
2. แบบทดสอบนี้เป็นแบบเลือกตอบ
3. ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย x ลงในกระดาษคำตอบ โดยเลือกตัวอักษร ก ข ค และ ง ที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

1. สะระแหน่ได้พบมากในทวีปใด

- ก. ทวีปเอเชีย
- ข. ทวีปยุโรป
- ค. ทวีปแอฟริกา
- ง. ทวีปอเมริกาเหนือ

2. สะระแหน่จะออกดอกในช่วงใด

- ก. ฤดูฝน
- ข. ฤดูหนาว
- ค. ปลายฤดูร้อน
- ง. ปลายฤดูหนาว

3. ส่วนใดของสะระแหน่ที่มีกลิ่นหอม

ก. ใบ

ข. ราก

ค. ลำต้น

ง. ทุกส่วนยกเว้นราก

4. ภาษาถิ่นภาคเหนือเรียกสะระแหน่ว่าอย่างไร

ก. สะเน่

ข. จะแยะ

ค. หอมด่วน

ง. หอมเดือน

5. ชื่อใดไม่ใช่ชื่อสามัญของสะระแหน่

ก. Mint

ข. Mint oil

ค. Marsh mint

ง. Kitchen mint

6. ลักษณะของใบสะระแหน่เป็นอย่างไร

ก. รูปทรงรี

ข. รูปทรงกลม

ค. รูปทรงสี่เหลี่ยม

ง. รูปทรงสามเหลี่ยม

7. ชื่อใดคือที่มาของชื่อสาระแหน่
 - ก. ศาสตราจารย์อินทรี จันทรสถิตย์ ตั้งชื่อให้
 - ข. พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระราชทานนามให้
 - ค. มาจากชื่อนายสระระณี ที่เป็นผู้นำสาระแหน่เข้ามาในประเทศไทย
 - ง. มาจากชื่อนายสระระแห่น ที่เป็นผู้นำสาระแหน่เข้ามาในประเทศไทย
8. เหตุใดสาระแหน่ที่ปลูกในประเทศไทยจึงไม่มีผลให้เห็นมากนัก
 - ก. เพราะส่วนใหญ่มีดอกที่เป็นหมัน
 - ข. เพราะสาระแหน่เป็นพืชที่อ่อนแอ ติดโรคได้ง่าย
 - ค. เพราะสาระแหน่ต้องปลูกในที่อากาศหนาวเย็นจึงจะมีผล
 - ง. เพราะไม่ได้รับธาตุอาหารที่จำเป็นสำหรับสาระแหน่อย่างเพียงพอ
9. เหตุใดสาระแหน่ที่ปลูกในประเทศไทยมักจะไม่มิดอกให้เห็น
 - ก. ได้รับแสงไม่เพียงพอ
 - ข. สาระแหน่มีการกลายพันธุ์
 - ค. ได้รับแร่ธาตุจากดินน้อยเกินไป
 - ง. ประเทศไทยมีสภาพอากาศที่แปรปรวน
10. สาระแหน่ถูกนำเข้ามาในประเทศไทยโดยคนจากประเทศใด
 - ก. ประเทศอิตาลี
 - ข. ประเทศเยอรมนี
 - ค. ประเทศฝรั่งเศส
 - ง. ประเทศอินโดนีเซีย

ใบความรู้ เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับสะระแหน่

ภาพที่ 1 สะระแหน่

ที่มา : จรรยา สิริการ, 21 พฤศจิกายน 2560

พืชผักสมุนไพรในบ้านเรานั้นมีหลากหลายชนิด ซึ่งแต่ละชนิดนั้นก็เรียกได้ว่ามีรสชาติ คุณประโยชน์ และสรรพคุณแตกต่างกันไปเช่นเดียวกับพืชยืนต้นอย่าง “สะระแหน่” ที่เราพบเห็นร้านอาหารนำมาเสิร์ฟตกแต่งจานเคียงคู่กับเมนูอาหาร

ประวัติของสระแหน่

สระแหน่เป็นพืชสมุนไพรพื้นบ้านที่มีน้ำมันหอมระเหย สระแหน่มีมากกว่า 25-30 สายพันธุ์ และพบกระจายอยู่ทั่วโลก แต่พบมากในแถบเมดิเตอร์เรเนียนและทวีปอเมริกาเหนือ โดยสระแหน่แต่ละสายพันธุ์มีชนิดของสารออกฤทธิ์ที่คล้ายกัน แต่มีปริมาณที่แตกต่างกัน เนื่องจากอิทธิพลของพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม สำหรับสายพันธุ์สระแหน่ที่ปลูกในประเทศไทย คือ สายพันธุ์ *M. cordifolia* Opiz

ประวัติ ของ สระแหน่ตามคำบอกเล่าของศา สตราจารย์อินทรี จันทรสถิตย์ ผ่าน ดร.ณรงค์ โฉมเฉลา กล่าวว่าสระแหน่ถูกนำเข้ามาในประเทศไทยช่วงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 3) โดยชาวอิตาเลียนชื่อนายสระระณี สันนิษฐานว่าชื่อสระแหน่มาจากชื่อนายสระระณี

ภาพที่ 2 สระแหน่สายพันธุ์ *M. cordifolia* Opiz
ที่มา : จรรยา สิริการ, 11 พฤศจิกายน 2560

รายละเอียดทางพฤกษศาสตร์ของสะระแหน่

ชื่อวิทยาศาสตร์

- *Mentha cordifolia* Opiz ex Fresen
- *Mentha viridis*
- *Mentha spicata* var. *crispa*
- *Mentha crispa*

ชื่อสามัญ

- Mint
- Kitchen mint
- Marsh Mint

วงศ์

Lamiaceae หรือ *Labiatae* เดิม
(วงศ์กะเพรา)

รายละเอียดทางพฤกษศาสตร์ขอสระระแหน

ชื่อท้องถิ่นไทย

ภาคกลาง

- สระระแหน
- สระระแหนสวน

ภาคเหนือ

- หอมด่วน
- หอมเดือน

ภาคใต้

- มั๊กเงาะ
- สระแน

ภาคอีสาน

- จะแยะ
- สาระแหน

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของสะระแหน่

ราก และลำต้น

สะระแหน่เป็นพืชล้มลุกที่มีอายุหลายปี มีลักษณะลำต้นพร้อมเลื้อย มีรากเป็นระบบรากฝอย รากตั้งและสั้น ลำต้นสูงประมาณ 15-30 เซนติเมตร ลำต้นมีลักษณะเป็นเหลี่ยม ผิวลำต้นมีสีแดงอมม่วงจนถึงปลายยอด สามารถแตกเหง้าเป็นต้นใหม่จนขยายเป็นกอใหญ่ และแตกกิ่งแขนงจำนวนมาก ทอดเลื้อยแผ่ไปตามดิน ทุกส่วนของลำต้นมีกลิ่นหอม

ภาพที่ 3 รากและลำต้นสะระแหน่

ที่มา : จรรยา สิริการ, 25 พฤศจิกายน 2560

ใบ

ใบสระแหน่เป็นใบเดี่ยวและออกเป็นคู่ ๆ ตรงข้ามกันบนลำต้น ใบมีสีเขียว รูปทรงรี กว้างประมาณ 1.5 - 3.5 เซนติเมตร และยาวประมาณ 2 - 7 เซนติเมตร ผิวใบย่นเป็นลูกคลื่น ขอบใบหยักแบบฟันเลื่อยตลอดใบ ปลายใบมนหรือแหลม พื้นใบขรุขระ มีกลิ่นหอมฉุน

ภาพที่ 4 ใบสระแหน่

ที่มา : จรรยา สิริการ, 7 พฤศจิกายน 2560

ดอกออกเป็นช่อแน่นระหว่างก้าน ใบ และลำต้น ดอกเป็นสีขาวอมม่วง กลีบดอกเมื่อแก่จะไม่ร่วงจะหุ้มเมล็ดไว้ ทุก ๆ ปลายฤดูร้อนต้นสะระแหน่จะออกดอก แต่สะระแหน่ในประเทศไทยมักจะไม่ออกดอก เนื่องจากได้รับแสงไม่เพียงพอ แต่เราสามารถกระตุ้นให้ออกดอกได้โดยเปิดไฟให้สะระแหน่ได้รับแสงวันละไม่ต่ำกว่า 16 ชั่วโมงติดต่อกันประมาณ 30 วัน

ภาพที่ 4 ดอกสะระแหน่

ที่มา : <https://goo.gl/4D4eEF>, 22 มีนาคม 2559

ผลสะระแหน่มีสีดำ ขนาดเล็ก มีรูปผลเป็นรูปกระสวย เปลือกผล
เกลี้ยงมัน เป็นผลแห้ง ไม่แตก ทั้งนี้ผลสะระแหน่มักไม่ติดผลให้เห็นบ่อยนัก
เพราะมีดอกที่เป็นหมันเป็นส่วนใหญ่

ภาพที่ 5 ผลสะระแหน่

ที่มา : <https://th.wikipedia.org>, 22 มีนาคม 2559

เอกสารอ้างอิง

เกวลิน รัตนจรัสกุล. 2555. การพัฒนาฟิล์มด้านจุลินทรีย์จากคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสร่วมกับน้ำมันสะระแหน่

ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์. 2545. สารานุกรมผัก : สำนักพิมพ์แสงแดด

นวลศรี รักอริยะธรรม. 2545. แอนติออกซิเดนท์สารต้านมะเร็งในผักสมุนไพร. เชียงใหม่ : นพบุรีการพิมพ์.

พรพรรณ. 2542. สมุนไพรในครัว : สำนักพิมพ์วาดศิลป์.

เมฆ จันทน์ประยูร. 2541. ผักพื้นบ้าน. กรุงเทพฯ : ไททรรศน์

ยุวดี จอมพิทักษ์. 2545. อาหารธรรมชาติผักพื้นเมืองโภชนาการสูงเหลือเชื่อ. (พิมพ์ครั้งที่ 1).

วลัญช์ สุภากร. 2546. รายงานวิจัยคุณค่าอาหารไทยเพื่อสุขภาพ: สถาบันวิจัยโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล.

ศิริยา. 2545. พืชผักรักษาโรค . กรุงเทพฯ : วาดศิลป์

อุดมพร พุฒพิลา. 2558. การใช้สะระแหน่เป็นสารเสริมในอาหารไก่เนื้อ.มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

แหล่งข้อมูลออนไลน์

สะระแหน่ ผักต่างแดนที่ไอ้คนสัญชาติและเปลี่ยนชื่อเป็นไทยสืบค้นวันที่ 15 พฤษภาคม 2559 เข้าถึงได้จาก <https://www.doctor.or.th/article/detail/2737>

ใบงานที่ 1 เรื่อง มารูจักสะระแหน่

ชื่อ.....เลขที่.....ชั้น.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ถูกและทำเครื่องหมาย X หน้าข้อที่ผิด (10 คะแนน)

- _____ 1. สะระแหน่เป็นสมุนไพร
- _____ 2. สะระแหน่แต่ละสายพันธุ์มีชนิดของสารออกฤทธิ์ที่คล้ายกัน
- _____ 3. สะระแหน่ไม่เหมาะที่จะนำไปประกอบอาหาร
- _____ 4. สะระแหน่ในประเทศไทยไม่ค่อยออกดอก
- _____ 5. สะระแหน่เป็นพืชดั้งเดิมของทวีปเอเชีย
- _____ 6. สะระแหน่ถูกนำเข้ามาในสมัยรัชกาลที่ 4
- _____ 7. ชาวอิตาลีเป็นผู้นำสะระแหน่เข้ามาในประเทศไทย
- _____ 8. ผู้ที่นำสะระแหน่เข้ามาในประเทศไทยชื่อ “สะระแหน่”
- _____ 9. สะระแหน่เป็นชื่อที่สันนิษฐานว่ามาจากชื่อ “สะระนึ”
- _____ 10. สะระแหน่พบมากในทวีปอเมริกาเหนือ

เกณฑ์การให้คะแนน

ใส่เครื่องหมายถูก ต้อง ได้ 1 คะแนน
ใส่เครื่องหมายผิด / ไม่ใส่เครื่องหมาย ได้ 0 คะแนน

เกณฑ์การผ่าน : นักเรียนได้คะแนนร้อยละ 80 หรือ 8 คะแนน ขึ้นไป

ใบงานที่ 2 เรื่อง สาระเหนียวที่ฉันรู้จัก

ชื่อ.....เลขที่.....ชั้น.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง (10 คะแนน)

1. สายพันธุ์สาระเหนียวที่ปลูกในประเทศไทย คือสายพันธุ์ใด

ตอบ.....

2. จงบอกชื่อสามัญของสาระเหนียว

ตอบ.....

3. สาระเหนียวอยู่ในวงศ์ใด

ตอบ.....

4. ภาคเหนือมีชื่อเรียกสาระเหนียวอย่างไร

ตอบ.....

5 ภาคอีสานมีชื่อเรียกสาระเหนียวอย่างไร

ตอบ.....

เกณฑ์การให้คะแนน

 ๑/๕ เครื่องหมายถูก ต้อง ได้ 1 คะแนน
 ๑/๕ เครื่องหมายผิด /ไม่ใส่เครื่องหมาย ได้ 0 คะแนน

เกณฑ์การผ่าน : นักเรียนได้คะแนนร้อยละ 80 หรือ 8 คะแนน ขึ้นไป

ใบงานที่ 3

เรื่อง ลักษณะของสะระแหน่

คำชี้แจง ให้นักเรียนรวมกลุ่มกันอภิปรายแล้วเขียนลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของต้นสะระแหน่ลงในใบงาน (10 คะแนน) แล้วให้ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอ

ราก

ใบ

ลำต้น

ดอก

ผล

เกณฑ์การให้คะแนน

รายการ ประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			น้ำหนัก คะแนน
	2	1	0	
ลักษณะทาง พฤกษศาสตร์ ของราก สาระเหน	เขียนอธิบาย ลักษณะของราก สาระเหนได้ ถูกต้องครบถ้วน สมบูรณ์	เขียนอธิบาย ลักษณะของราก สาระเหนได้ ถูกต้องแต่ไม่ ครบถ้วน	เขียนอธิบาย ลักษณะของ รากสาระเหน ไม่ได้	1
ลักษณะทาง พฤกษศาสตร์ ของลำต้น สาระเหน	เขียนอธิบาย ลักษณะของลำ ต้นสาระเหนได้ ถูกต้องครบถ้วน สมบูรณ์	เขียนอธิบาย ลักษณะของลำ ต้นสาระเหนได้ ถูกต้องแต่ไม่ ครบถ้วน	เขียนอธิบาย ลักษณะของลำ ต้นสาระเหน ไม่ได้	1
ลักษณะทาง พฤกษศาสตร์ ของใบ สาระเหน	เขียนอธิบาย ลักษณะของใบ สาระเหนได้ ถูกต้องครบถ้วน สมบูรณ์	เขียนอธิบาย ลักษณะของใบ สาระเหนได้ ถูกต้องแต่ไม่ ครบถ้วน	เขียนอธิบาย ลักษณะของใบ สาระเหนไม่ได้	1

รายการ ประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			น้ำหนัก คะแนน
	2	1	0	
ลักษณะทาง พฤกษศาสตร์ ของดอก มะระแห้ง	เขียนอธิบาย ลักษณะของดอก มะระแห้งได้ ถูกต้องครบถ้วน สมบูรณ์	เขียนอธิบาย ลักษณะของดอก มะระแห้งได้ ถูกต้องแต่ไม่ ครบถ้วน	เขียนอธิบาย ลักษณะของ ดอกมะระแห้ง ไม่ได้	
ลักษณะทาง พฤกษศาสตร์ ของผล มะระแห้ง	เขียนอธิบาย ลักษณะของผล มะระแห้งได้ ถูกต้องครบถ้วน สมบูรณ์	เขียนอธิบาย ลักษณะของผล มะระแห้งได้ ถูกต้องแต่ไม่ ครบถ้วน	เขียนอธิบาย ลักษณะของผล มะระแห้งไม่ได้	1

เกณฑ์การผ่าน ได้คะแนนร้อยละ 80 หรือ 8 คะแนนขึ้นไป ถือว่า ผ่านเกณฑ์

เกณฑ์การให้คะแนนการปฏิบัติงานกลุ่ม

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				น้ำหนักคะแนน
	4	3	2	1	
การวางแผน การปฏิบัติงาน	สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วม ร่วมกำหนดเป้าหมาย การทำงานชัดเจน กระจายงาน ได้ทั่วถึง	สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วม ใหญ่มีส่วนร่วม ร่วมกำหนดเป้าหมาย การทำงานชัดเจน กระจายงาน ได้ทั่วถึง	สมาชิกบางส่วนมีส่วนร่วม ส่วนร่วมกำหนด เป้าหมายการทำงาน การทำงานชัดเจน กระจายงาน ไม่ทั่วถึง	สมาชิกทุกคนไม่มีส่วนร่วม ร่วมกำหนดเป้าหมาย การทำงานชัดเจน กระจายงาน ไม่ทั่วถึง	1
การมีส่วนร่วม ในการปฏิบัติ งาน	ทุกคนมีส่วนร่วม ในการปฏิบัติงาน ในกลุ่ม	ขาดความร่วมมือจาก สมาชิกในกลุ่ม 1 คน	ขาดความร่วมมือจาก สมาชิกในกลุ่ม 2 คน	ขาดความร่วมมือจาก สมาชิกในกลุ่ม 3 คน	1
ความรับผิดชอบ งานที่ได้รับมอบหมาย	ทุกคนมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อ หน้าที่ของตน	มีผู้มีหน้าที่แต่ไม่รับผิดชอบ 1 คน	มีผู้มีหน้าที่แต่ไม่รับผิดชอบ 2 คน	มีผู้มีหน้าที่แต่ไม่รับผิดชอบ 3 คน	1

รายการ ประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				น้ำหนัก คะแนน
	4	3	2	1	
การรับฟัง ความคิด เห็นของ ผู้อื่น	สมาชิกทุก คนรับฟัง ความคิด เห็นซึ่งกัน และกัน ภายในกลุ่ม	ร้อยละ 80 ของกลุ่มรับ ฟังความ คิดเห็นซึ่ง กันและกัน	ร้อยละ 70 ของกลุ่ม รับฟัง ความคิด เห็นซึ่งกัน และกัน	ร้อยละ 50 ของ กลุ่มรับฟัง ความคิด เห็นซึ่งกัน และกัน	1
การนำ เสนอผล งาน	มีความ พร้อมใน การนำเสนอ และนำ เสนอด้วย ความมั่นใจ	มีความ พร้อมใน การนำเสนอ แต่ขาด ความมั่นใจ ในการนำ เสนอ	มีความ พร้อมใน การ นำเสนอ น้อยและ ขาดความ มั่นใจใน การนำ เสนอ	ไม่มี ความ พร้อมใน การ นำเสนอ และขาด ความ มั่นใจใน การนำ เสนอ	1

เกณฑ์การผ่าน ได้คะแนนร้อยละ 80 หรือ 16 คะแนนขึ้นไป ถือว่า ผ่านเกณฑ์

แบบทดสอบหลังเรียน

เล่มที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับสาระแหน่

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้มี 10 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน คะแนนเต็ม 10 คะแนน
2. แบบทดสอบนี้เป็นแบบเลือกตอบ
3. ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย x ลงในกระดาษคำตอบ โดยเลือกตัวอักษร ก ข ค และ ง ที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ลักษณะของใบสาระแหน่เป็นอย่างไร

- ก. รูปทรงรี
- ข. รูปทรงกลม
- ค. รูปทรงสี่เหลี่ยม
- ง. รูปทรงสามเหลี่ยม

2. ส่วนใดของสาระแหน่ที่มีกลิ่นหอม

- ก. ใบ
- ข. ราก
- ค. ลำต้น
- ง. ทุกส่วนยกเว้นราก

3. สะระแหน่จะออกดอกในช่วงใด

- ก. ฤดูฝน
- ข. ฤดูหนาว
- ค. ปลายฤดูร้อน
- ง. ปลายฤดูหนาว

4. สะระแหน่พบได้มากในทวีปใด

- ก. ทวีปเอเชีย
- ข. ทวีปยุโรป
- ค. ทวีปแอฟริกา
- ง. ทวีปอเมริกาเหนือ

5. ชื่อใดไม่ใช่ชื่อสามัญของสะระแหน่

- ก. Mint
- ข. Mint oil
- ค. Marsh mint
- ง. Kitchen mint

6. ภาคอีสานเรียกสะระแหน่ว่าอย่างไร

- ก. สะเน่
- ข. ชะแยะ
- ค. หอมด่วน
- ง. หอมเดือน

7. ข้อใดคือที่มาของชื่อสาระแหน่
 - ก. ศาสตราจารย์อินทรี จันทรสถิตย์ ตั้งชื่อให้
 - ข. พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระราชทานนามให้
 - ค. มาจากชื่อนายสระระณี ที่เป็นผู้นำสาระแหน่เข้ามาในประเทศไทย
 - ง. มาจากชื่อนายสระระแห่น ที่เป็นผู้นำสาระแหน่เข้ามาในประเทศไทย
8. เหตุใดสาระแหน่ไม่ค่อยมีผลให้เห็นมากนัก
 - ก. เพราะส่วนใหญ่มีดอกที่เป็นหมัน
 - ข. เพราะสาระแหน่เป็นพืชที่อ่อนแอ ติดโรคได้ง่าย
 - ค. เพราะสาระแหน่ต้องปลูกในที่อากาศหนาวเย็นจึงจะมีผล
 - ง. เพราะไม่ได้รับธาตุอาหารที่จำเป็นสำหรับสาระแหน่อย่างเพียงพอ
9. สาระแหน่ถูกนำเข้ามาในประเทศไทยโดยคนจากประเทศใด
 - ก. ประเทศอิตาลี
 - ข. ประเทศเยอรมนี
 - ค. ประเทศฝรั่งเศส
 - ง. ประเทศอินโดนีเซีย
10. เหตุใดสาระแหน่ที่ปลูกในประเทศไทยมักจะไม่มีดอกให้เห็น
 - ก. ได้รับแสงไม่เพียงพอ
 - ข. สาระแหน่มีการกลายพันธุ์
 - ค. ได้รับแร่ธาตุจากดินน้อยเกินไป
 - ง. ประเทศไทยมีสภาพอากาศที่แปรปรวน

ภาคผนวก

แนวคำตอบใบงานที่ 1

เรื่อง มารู้จักสะระแหน่

ชื่อ.....เลขที่.....ชั้น.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ถูกและทำเครื่องหมาย X หน้าข้อที่ผิด (10 คะแนน)

- 1. สะระแหน่เป็นสมุนไพร
- 2. สะระแหน่แต่ละสายพันธุ์มีชนิดของสารออกฤทธิ์ที่คล้ายกัน
- 3. สะระแหน่ไม่เหมาะที่จะนำไปประกอบอาหาร
- 4. สะระแหน่ในประเทศไทยไม่ค่อยออกดอก
- 5. สะระแหน่เป็นพืชดั้งเดิมของทวีปเอเชีย
- 6. สะระแหน่ถูกนำเข้ามาในสมัยรัชกาลที่ 4
- 7. ชาวอิตาเลียนเป็นผู้นำสะระแหน่เข้ามาในประเทศไทย
- 8. ผู้ที่นำสะระแหน่เข้ามาในประเทศไทยชื่อ “สะระแหน่”
- 9. สะระแหน่เป็นชื่อที่สันนิษฐานว่ามาจากชื่อ “สะระนึ”
- 10. สะระแหน่พบมากในทวีปอเมริกาเหนือ

เกณฑ์การให้คะแนน

ใส่เครื่องหมายถูก

ต้อง

ได้ 1 คะแนน

ใส่เครื่องหมายผิด

/ไม่ใส่เครื่องหมาย

ได้ 0 คะแนน

เกณฑ์การผ่าน : นักเรียนได้คะแนนร้อยละ 80 หรือ 8 คะแนน ขึ้นไป

แนวคำตอบใบงานที่ 2

เรื่อง สระแหน่ที่ฉันรู้จัก

ชื่อ.....เลขที่.....ชั้น.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง (10 คะแนน)

1. สายพันธุ์สระแหน่ที่ปลูกในประเทศไทย คือสายพันธุ์ใด

ตอบ **สายพันธุ์ M. cordifolia Opiz**

2. จงบอกชื่อสามัญของสระแหน่

ตอบ **Mint, Kitchen mint, Marsh Mint**

3. สระแหน่อยู่ในวงศ์ใด

ตอบ **วงศ์กะเพรา Lamiaceae หรือ Labiatae**

4. ภาคเหนือมีชื่อเรียกสระแหน่ว่าอย่างไร

ตอบ **หอมด่วนและหอมเดือน**

5. ภาคอีสานมีชื่อเรียกสระแหน่ว่าอย่างไร

ตอบ **ชะแยะและสาระแหน่**

เกณฑ์การให้คะแนน

ตอบได้ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์

ได้ 2 คะแนน

ตอบได้ถูกต้อง แต่ไม่ครบถ้วน

ได้ 1 คะแนน

ตอบผิดหรือไม่ตอบ

ได้ 0 คะแนน

เกณฑ์การผ่าน : นักเรียนได้คะแนนร้อยละ 80 หรือ 8 คะแนน ขึ้นไป

แนวคำตอบใบงานที่ 3

เรื่อง ลักษณะของสะระแหน่

คำชี้แจง ให้นักเรียนรวมกลุ่มกันอภิปรายแล้วเขียนลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของต้นสะระแหน่ลงในใบงาน (10 คะแนน) แล้วให้ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอ

ราก

- ระบบรากฝอย
- รากตั้งและสั้น

ใบ

- เป็นใบเดี่ยว มีสีเขียว
- รูปทรงรี
- ผิวใบเป็นลูกคลื่น
- ขอบใบหยัก เป็นฟันเลื่อย

ลำต้น

- ลำต้นเป็นเหลี่ยม
- มีสีเขียวแกมม่วงน้ำตาล

ดอก

- เป็นสีขาวชมพูอมม่วง
- ดอกเกิดบนช่อ

ผล

- มีสีดำ ขนาดเล็ก
- ผลเป็นรูปกระสวย
- เปลือกผลเกลี้ยงมัน

เกณฑ์การให้คะแนน

รายการ ประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			น้ำหนัก คะแนน
	2	1	0	
ลักษณะทาง พฤกษศาสตร์ ของราก สาระเหน	เขียนอธิบาย ลักษณะของราก สาระเหนได้ ถูกต้องครบถ้วน สมบูรณ์	เขียนอธิบาย ลักษณะของราก สาระเหนได้ ถูกต้องแต่ไม่ ครบถ้วน	เขียนอธิบาย ลักษณะของ รากสาระเหน ไม่ได้	1
ลักษณะทาง พฤกษศาสตร์ ของลำต้น สาระเหน	เขียนอธิบาย ลักษณะของลำ ต้นสาระเหนได้ ถูกต้องครบถ้วน สมบูรณ์	เขียนอธิบาย ลักษณะของลำ ต้นสาระเหนได้ ถูกต้องแต่ไม่ ครบถ้วน	เขียนอธิบาย ลักษณะของลำ ต้นสาระเหน ไม่ได้	1
ลักษณะทาง พฤกษศาสตร์ ของใบ สาระเหน	เขียนอธิบาย ลักษณะของใบ สาระเหนได้ ถูกต้องครบถ้วน สมบูรณ์	เขียนอธิบาย ลักษณะของใบ สาระเหนได้ ถูกต้องแต่ไม่ ครบถ้วน	เขียนอธิบาย ลักษณะของใบ สาระเหนไม่ได้	1

รายการ ประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			น้ำหนัก คะแนน
	2	1	0	
ลักษณะทาง พฤกษศาสตร์ ของดอก สาระเหน	เขียนอธิบาย ลักษณะของดอก สาระเหนได้ ถูกต้องครบถ้วน สมบูรณ์	เขียนอธิบาย ลักษณะของดอก สาระเหนได้ ถูกต้องแต่ไม่ ครบถ้วน	เขียนอธิบาย ลักษณะของ ดอกสาระเหน ไม่ได้	
ลักษณะทาง พฤกษศาสตร์ ของผล สาระเหน	เขียนอธิบาย ลักษณะของผล สาระเหนได้ ถูกต้องครบถ้วน สมบูรณ์	เขียนอธิบาย ลักษณะของผล สาระเหนได้ ถูกต้องแต่ไม่ ครบถ้วน	เขียนอธิบาย ลักษณะของผล สาระเหนไม่ได้	1

เกณฑ์การผ่าน ได้คะแนนร้อยละ 80 หรือ 8 คะแนนขึ้นไป ถือว่า ผ่านเกณฑ์

เกณฑ์การให้คะแนนการปฏิบัติงานกลุ่ม

รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				น้ำหนักคะแนน
	4	3	2	1	
การวางแผน การปฏิบัติงาน	สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วม ร่วมกำหนดเป้าหมาย การทำงานชัดเจน กระจายงาน ได้ทั่วถึง	สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วม ใหญ่มีส่วนร่วม ร่วมกำหนดเป้าหมาย การทำงานชัดเจน กระจายงาน ได้ทั่วถึง	สมาชิกบางส่วนมีส่วนร่วม ส่วนร่วมกำหนด เป้าหมายการทำงาน การทำงานชัดเจน กระจายงาน ไม่ทั่วถึง	สมาชิกทุกคนไม่มีส่วนร่วม ร่วมกำหนดเป้าหมาย การทำงานชัดเจน กระจายงาน ไม่ทั่วถึง	1
การมีส่วนร่วม ในการปฏิบัติ งาน	ทุกคนมีส่วนร่วม ในการปฏิบัติงาน ในกลุ่ม	ขาดความร่วมมือจาก สมาชิกในกลุ่ม 1 คน	ขาดความร่วมมือจาก สมาชิกในกลุ่ม 2 คน	ขาดความร่วมมือจาก สมาชิกในกลุ่ม 3 คน	1
ความรับผิดชอบ งานที่ได้รับมอบหมาย	ทุกคนมีหน้าที่และความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ของตน	มีผู้มีหน้าที่แต่ไม่รับผิดชอบ 1 คน	มีผู้มีหน้าที่แต่ไม่รับผิดชอบ 2 คน	มีผู้มีหน้าที่แต่ไม่รับผิดชอบ 3 คน	1

รายการ ประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				น้ำหนัก คะแนน
	4	3	2	1	
การรับฟัง ความ คิดเห็นของ ผู้อื่น	สมาชิกทุก คนรับฟัง ความคิด เห็นซึ่งกัน และกันภายใน กลุ่ม	ร้อยละ 80 ของกลุ่มรับ ฟังความคิด เห็นซึ่งกัน และกัน	ร้อยละ 70 ของกลุ่ม รับฟัง ความคิด เห็นซึ่งกัน และกัน	ร้อยละ 50 ของ กลุ่มรับฟัง ความคิด เห็นซึ่งกัน และกัน	1
การ นำเสนอ ผลงาน	มีความ พร้อมใน การนำเสนอ และนำเสนอ ด้วยความ มั่นใจ	มีความ พร้อมใน การนำเสนอ แต่ขาด ความมั่นใจ ในการนำ เสนอ	มีความ พร้อมใน การนำ เสนอน้อย และขาด ความมั่นใจ ในการนำ เสนอ	ไม่มี ความ พร้อมใน การนำ เสนอและ ขาดความ มั่นใจใน การนำ เสนอ	1

เกณฑ์การผ่าน ได้คะแนนร้อยละ 80 หรือ 16 คะแนนขึ้นไป ถือว่า ผ่านเกณฑ์

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				X
2			X	
3				X
4			X	
5		X		
6	X			
7			X	
8	X			
9	X			
10	X			
รวม				

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1	X			
2				X
3			X	
4				X
5		X		
6			X	
7			X	
8	X			
9	X			
10	X			
รวม				

ชื่อ.....เลขที่.....ชั้น.....

กระดาษคำตอบก่อนเรียน/หลังเรียน

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
รวม				

